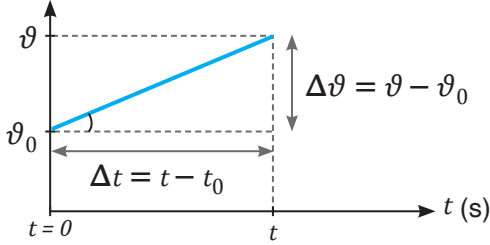

Aracın hız değişimi ($\vec{v}_{son} - \vec{v}_{ilk}$) pozitif olduğunda ivme pozitif, hız değişimi negatif olduğunda ivme negatif değer alır. Bu durumda A aracının ivmesi pozitif, B aracının ivmesi negatif olur.

$x = 0$ noktasından v_0 ilk hız ile geçen ve pozitif yönde hızlanan bir aracın $v-t$ grafiği Grafik 1.4'teki gibi olur. Grafiğin eğiminden yararlanarak cismin ivmesinin büyüklüğü hesaplanabilir.

Grafik 1.4: $t = 0$ anında v_0 hızıyla hızlanan hareket

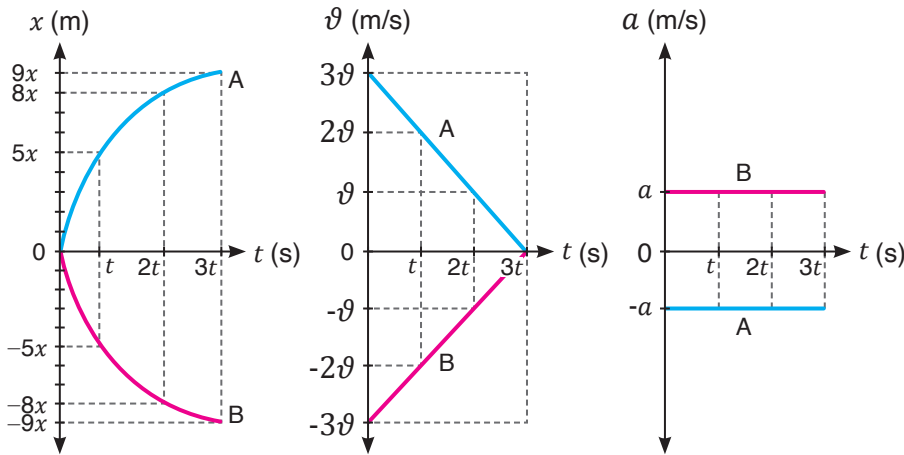
Grafikten yararlanarak $\frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{v - v_0}{t - 0} = a$ yazılır. İfade düzenlendiğinde

$v = v_0 + a \cdot t$ matematiksel modeli elde edilir. Grafik çizgisinin yatay eksen ile arasında kalan alanın hesaplanmasıyla cismin yatay doğrultuda aldığı mesafe bulunabilir.

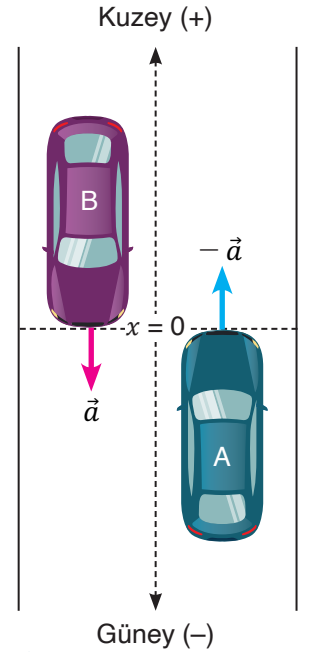
Bu durumda $\Delta x = \frac{(v + v_0)}{2} \cdot t$ elde edilir. Bu denklemde $v = v_0 + a \cdot t$ yerine yazıldığında yer değiştirme büyüklüğü için $x = v_0 \cdot t + \frac{1}{2} \cdot a \cdot t^2$ matematiksel denklemi elde edilir.

Şekil 1.3'te doğrusal bir yolda $x = 0$ konumundan ilk hız ile geçen A ve B araçları gösterilmektedir. A aracı kuzey yönünde, B aracı güney yönünde yavaşlayarak ilerlemektedir. A aracının hız değişimi ($\vec{v}_{son} - \vec{v}_{ilk}$) negatif olduğundan ivmesi negatif, B aracının hız değişimi pozitif olduğundan ivmesi pozitif olur.

Doğrusal bir yolda $x = 0$ noktasından $3v$ hızı ile geçen ve zıt yönlerde yavaşlayan A ve B araçlarının hareketlerine ait $x-t$, $v-t$, ve $a-t$ grafikleri Grafik 1.5'teki gösterilmektedir.

Grafik 1.5: A ve B araçlarına ait $x-t$, $v-t$, $a-t$ grafikleri

Şekil 1.3: Zıt yönlerde sabit ivmeyle yavaşlayan A ve B araçları